

Ανακοίνωση

Σεμιναριακές διαλέξεις: «Οι σύγχρονες διαγλωσσικές αρχές της Ορολογίας και η εφαρμογή τους στην ελληνική γλώσσα»

21-22 Ιανουαρίου 2009, Αθήνα

Οργάνωση : ΤΕΕ

Χώρος : Αίθουσα Αντιπροσωπείας ΤΕΕ (Καρ. Σερβίας 4, 5ος ορ.)

Πληροφορίες : Τμήμα Τυποποίησης ΤΕΕ,

τηλ. 210-3225094, e-mail: standard@central.tee.gr

Στο πλαίσιο των δράσεων για το έτος Τυποποίησης διοργανώνονται στις 21-22 Ιανουαρίου 2009 σεμιναριακές διαλέξεις με τίτλο: «Οι σύγχρονες διαγλωσσικές αρχές της Ορολογίας και η εφαρμογή τους στην ελληνική γλώσσα». Οι διαλέξεις αυτές απευθύνονται στα μέλη των Τεχνικών Επιτροπών ΕΛΟΤ/ΤΕΕ, τα μέλη των Μόνιμων και των Επιστημονικών Επιτροπών του ΤΕΕ καθώς και οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο. Η διάρκεια τους αντιστοιχεί σε μια περίπου 7ωρη παρουσίαση και θα καλυφθεί σε 2 απογευματινές παρουσιάσεις. Την παρουσίαση αναλαμβάνει ο Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ και μέλος της Επιτροπής Ορολογίας του ΕΛΟΤ Κώστας Βαλεοντής, ο οποίος έχει επεξεργαστεί και προετοιμάσει το σύνολο των διαλέξεων.

Διήμερο Σεμινάριο ΕΛΕΤΟ-ΤΕΕ

Θέμα: «Οι σύγχρονες διαγλωσσικές αρχές της Ορολογίας και η εφαρμογή τους στην ελληνική γλώσσα».

Ομιλητής: **Κώστας Βαλεοντής**, Φυσικός-Ηλεκτρονικός, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ, μέλος της Επιτροπής ΕΛΟΤ-ΤΕΕ/ΤΕ21 «Αρχές Ορολογίας»

Περιγραφή

Τι είναι τα *αντικείμενα* και τι δημιουργείται στον ανθρώπινο νου από την *αντίληψη* τους ή την *σύλληψη* τους; Τι είναι η *έννοια* ως μονάδα γνώσης, ως καθαρά νοητικό δημιούργημα για την αντιπροσώπηση των *αντικειμένων*, ποια είναι τα *χαρακτηριστικά* που την δημιουργούν, τι είναι το *βάθος* και τι το *πλάτος* της; Ποιες *σχέσεις* μεταξύ των *εννοιών* εξετάζονται κατά τη δημιουργία *συστημάτων εννοιών*, σε κάθε *θεματικό πεδίο* (επιστήμη, τέχνη, κλάδο, τομέα εφαρμογής, ...);. Πώς εξωτερικεύεται, αναφέρεται και χρησιμοποιείται μια *έννοια* στην επικοινωνία και μετάδοση της γνώσης, μέσω ενός *ορισμού*, *όρου* ή *συμβόλου*; Με ποια κριτήρια και αρχές σχηματίζονται οι *όροι* και ποιες απαιτήσεις πρέπει να πληρούν για να είναι αποδεκτοί;

Γιατί η «ταχύτητα» δεν είναι «το διάστημα στη μονάδα του χρόνου»; Γιατί η έννοια (χημική ένωση) «νερό» είναι ταυτόχρονα «είδος» για την έννοια «υγρό» και «γένος» για την έννοια «πάγος»; Γιατί ο όρος *θερμικός θόρυβος* είναι προτιμότερος από τον όρο *θόρυβος Τζόνσον* (*Johnson*). Γιατί ορθώς εγκαταλείφθηκε ο όρος *αερογενής ήχος* και αντικαταστάθηκε με τον όρο *αερόφερτος ήχος*; Γιατί ο όρος *ακούμετρο* είναι προτιμότερος από τον όρο *ακουόμετρο*; Με αναφορά στο ίδιο συγκείμενο, ποια η ανάγκη του όρου *φόρτος* αφού έχουμε τον όρο *φορτίο*; Γιατί η *διεργασία* δεν πρέπει να συγχέεται ούτε να εναλλάσσεται με τη *διαδικασία*;

Για τις απαντήσεις σε όλα αυτά τα ερωτήματα και πολλά άλλα ακόμα, αναλύονται οι καθιερωμένες από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) θεμελιώδεις έννοιες της επιστήμης της Ορολογίας και οι αρχές κανόνες οροδοσίας/ονοματοδοσίας ενώ – με πλήθος παραδειγμάτων – εξετάζεται η κάλυψη των ιδιαιτεροτήτων της ελληνικής γλώσσας για την

παραγωγή ελληνικών όρων. Αναλύονται συγκεκριμένα παραδείγματα εννοιών και όρων από την ορολογική πράξη και εμπειρία των ελληνικών επιτροπών και ομάδων Ορολογίας.

Τελικός στόχος είναι να συνειδητοποιήσει ο συμμετέχων το ρόλο και τη σπουδαιότητα του οντολογικού εννοιακού υποβάθρου πάνω στο οποίο στηρίζεται η δημιουργία όρων και να ανατρέχει στην «έννοια» και στις «σχέσεις» της όταν εξετάζει τον «όρο». Αυτό θα του δώσει τη δυνατότητα μιας περαιτέρω εμβάθυνσης της γνώσης του για το *υποκείμενο σύστημα εννοιών* πίσω από την *ειδική γλώσσα* της επιστήμης, της τέχνης ή του τομέα δραστηριότητάς του γενικότερα.

Ύλη:

Αντικείμενα – Χαρακτηριστικά – Έννοιες – Πλάτος έννοιας – Τύποι εννοιών – Τύποι χαρακτηριστικού – Βάθος έννοιας – Σχέσεις μεταξύ των εννοιών – Συστήματα εννοιών – Ανάπτυξη συστημάτων εννοιών – Παράσταση των σχέσεων μεταξύ των εννοιών στα συστήματα εννοιών, εννοιοδιαγράμματα – Παραδείγματα συστημάτων εννοιών.

Ορισμοί – Φύση των ορισμών – Τύποι ορισμών – Γραφή των ορισμών – Ελαττωματικοί ορισμοί – Σημειώσεις – Γραφικές παραστάσεις.

Κατασημάνσεις – Όροι – Αρχές σχηματισμού όρων – Ονόματα – Σύμβολα – Ορολογική εργασία και ορολογικά προϊόντα – Τυποποίηση και Ορολογία – Εναρμόνιση εννοιών και όρων – Μεταγραφή και μεταγραμματισμός – Τρόποι σχηματισμού όρων.

Βασικοί μηχανισμοί σχηματισμού όρων στην ελληνική γλώσσα – Ανάλυση των όρων – Η θέση του όρου στις μονάδες του προφορικού και γραπτού λόγου – Ο σύμπλοκος όρος στο ορολόγιο ενός θεματικού πεδίου – Η χρήση της Γενικής ως προσδιοριστικού συνθετικού των σύμπλοκων όρων – Ορολογική ανάλυση.

Πρακτική εξάσκηση – Επίλυση επιλεγμένων ασκήσεων επί της ύλης του Σεμιναρίου.